

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 510

Tampereen kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2026–2029

TRE:2328/00.01.03/2025

Valmistelija / lisätiedot:

Linnamaa Reija

Valmistelijan yhteystiedot

Hyvinvointijohtaja Tarja Puskala, puh. 050 595 1079 ja
hyvinvointikoordinaattori Jaana Ylänen, puh. 040 800 7874, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston hyväksyttäväksi:

Tampereen kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2026–2029 hyväksytään.

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Reija Linnamaalle, hyvinvointijohtaja Tarja Puskalalle ja hyvinvointikoordinaattori Jaana Yläselle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Esittelijä konsernijohtaja Juha Yli-Rajala teki seuraavat muutokset asian liitteeseen (hyvinvointisuunnitelmaan):

0–17-vuotiaat, tavoite 4, tekoja tavoitteen toteuttamiseen (s. 10), lisäys: "Lapsia ja nuoria kohtaaville aikuisille koulutetaan mielen hyvinvoinnin vahvistamisen taitoja."

18–28-vuotiaat, tavoite 10, vaikuttavuuden mittarit (s. 17), lisäys: "Mielenterveyssyistä myönnettyjen sairauspäivärahojen määrä 18–28-vuotiailla."

65–74-vuotiaat, tavoite 18, vaikuttavuuden mittarit (s. 27), lisäys: "Mielen hyvinvointi"

Yli 75-vuotiaat, tavoite 21, vaikuttavuuden mittarit (s. 31), lisäys: "Mielen hyvinvointi"

Yli 75-vuotiaat, tavoite 22, tekoja tavoitteen toteuttamiseen (s. 32), lisäys: "Kun kotona asuminen ei ole enää mielekästä tai mahdollista, on huolehdittava riittävästä yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen hoivan tarjonnasta ja saatavuudesta."

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Puheenjohtaja totesi näin muutetun liitteen olevan asian käsittelyn pohjana.

Päivitetty liite (hyvinvointisuunnitelma) liitetään kokouksen pöytäkirjaan.

Perustelut

Hyvinvointisuunnitelman laatiminen perustuu lainsäädäntöön ja kunnan vastuuseen edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kaupungin uudistettu hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026–2029 ohjaa kaupungin hyvinvointityötä ja toimeenpanee osaltaan kaupungin strategiaa. Merkittävin uudistus on hyvinvointisuunnitelman näkökulman muuttaminen ihmislähtöiseksi niin, että suunnitelma keskittyy asukkaiden hyvinvoinnin tilan ja haasteiden pohjalta asetettuihin hyvinvointia edistäviin tavoitteisiin. Valmistelua on ohjannut tavoite laatia aiempaa tiiviimpi, vaikuttavampi ja selkeämpi suunnitelma-asiakirja.

Hyvinvointisuunnitelmaan on sisällytetty neljä lakisääteistä erillissuunnitelmaa: lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi (Ikäystävällinen kunta), ehkäisevän päihdetyön suunnitelma sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Suunnitelman keskeinen tietopohja on kaupunginvaltuuston 19.5.2025 § 60 hyväksymä hyvinvointikertomus 2021–2025, joka nostaa esiin tamperelaisten hyvinvointia haastavat ilmiöt: yksinäisyys, mielen hyvinvoinnin haasteet, liikkumattomuus ja elämäntapojen haasteet, vanhemmuuden sekä työn ja toimeentulon haasteet, yhteisöllisyyden, osallisuuden ja turvallisuuden tunteen heikkeneminen, syrjintä, palveluiden saavutettavuuden haasteet ja päihteiden käyttö. Hyvinvointisuunnitelma pyrkii vastaamaan näihin hyvinvoinnin haasteisiin. Suunnitelman valmisteluun ovat osallistuneet kaupungin palvelualueiden asiantuntijat ja johtoryhmät, hyvinvointialueen, järjestöjen ja seurakunnan edustajat sekä kaupungin vaikuttamistoimielimet. Hyvinvointisuunnitelman valmistelussa on lisäksi hyödynnetty kevään 2025 hyvinvointikertomuksen laajan osallisuuskierroksen materiaalia. Lautakunnat ovat käsitelleet hyvinvointisuunnitelma-asian osaltaan marraskuun kokouksissa.

Kaupungin hyvinvointisuunnitelman mukaan hyvinvointi kuuluu jokaiselle. Hyvinvointisuunnitelma sisältää hyvinvointia edistävät tavoitteet viidelle ikäryhmälle sekä kuudelle läpileikkaavalle teemalle. Tavoitteet perustuvat hyvinvointikertomuksessa tunnistettuihin haasteisiin:

0–17-vuotiaat lapset ja nuoret

Tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvoinnin perustaa sekä vanhemmuuden voimavaroja. Painopisteitä ovat mielenterveyden tukeminen ja yksinäisyyden ehkäisy, turvallisen kasvuympäristön varmistaminen vähentäen kiusaamista ja syrjintää, terveellisten elämäntapojen ja arkiaktiivisuuden lisääminen sekä osallisuuden vahvistaminen niin, että lasten ja nuorten ääni kuuluu päätöksenteossa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

18–28-vuotiaat nuoret aikuiset

Tavoitteena on tukea elämän siirtymävaiheita opintoihin, työelämään ja asumiseen. Ikäryhmän tavoitteiden painopiste on mielen hyvinvoinnin vahvistamisessa. Edistetään yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tarjoamalla mahdollisuuksia kulttuuriin, liikuntaan ja harrastuksiin. Nuorten turvallisuuden tunnetta ja tulevaisuususkkoa vahvistetaan monipuolisin keinoin.

29–64-vuotiaat

Tavoitteena on edistää työkykyä ja ehkäistä uupumusta sekä vahvistaa työn ja hyvinvoinnin tasapainoa. Liikkumattomuuden vähentäminen ja terveellisten elämäntapojen tukeminen ovat keskeisiä. Päihteiden käytön ehkäisyssä korostetaan varhaista tukea ja neuvontaa.

65–74-vuotiaat

Tavoitteena on ylläpitää toimintakykyä ja sosiaalista aktiivisuutta sekä vahvistaa turvallisuuden tunnetta ja osallisuutta. Yksinäisyyden ehkäisy ja yhteisöllisyyden lisääminen ovat keskeisiä painopisteitä.

Yli 75-vuotiaat

Tavoitteena on varmistaa hyvä arki ja oikea-aikainen hyvinvointia tukevien palvelujen saavutettavuus. Esteettömyyden parantaminen ja turvallisuuden tunteen vahvistaminen ovat keskeisiä.

Suunnitelma sisältää lisäksi kuusi läpileikkaavaa tavoitetta, jotka koskevat kaikkia ikäryhmiä. Ne liittyvät ehkäisevään päihdetyöhön, tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen, turvallisuuteen, luontoon ja ympäristöön, kulttuurihyvinvointiin ja kotoutumiseen. Lisäksi suunnitelmassa ovat mukana osallisuuden ja toimeentulon teemat sekä asuinalueisiin liittyvän alueellisuuden teema.

Tavoitteiden kohdentuminen eri lautakunnille on luettavissa hyvinvointisuunnitelman lopussa olevasta yhteenvetotaulukosta. Lautakunnat ja konsernihallinto määrittelevät hyvinvointisuunnitelman tavoitteita edistävät tarkemmat valtuustokauden toimenpidekokonaisuudet strategian toteutussuunnitelmissa ja vuosittaiset toimenpiteet vuosisuunnitelmissa.

Lakisääteiset lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma -osuudet ovat pääosin 0–17-vuotiaiden ikäryhmässä, jossa on huomioitu YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen keskeiset yleisperiaatteet. Vastaavasti ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma -osuudet ovat 65–74 ja yli 75-vuotiaiden ikäryhmissä. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus sekä ehkäisevä päihdetyö -osuudet sisältyvät sekä ikäryhmien tavoitteisiin että läpileikkaaviin tavoitteisiin. Suunnitelman toteuttaminen edellyttää yhteistyötä kaupungin eri toimialojen, hyvinvointialueen ja muiden sidosryhmien sekä kuntalaisten kanssa.

Hyvinvointisuunnitelma on yksi kaupungin strategisista erillisohjelmista. Suunnitelmaa on valmisteltu kaupungin strategiatyön kanssa samanaikaisesti. Hyvinvointisuunnitelma kytkeytyy muihin erillisohjelmiin, joita ovat Tampereen kasvatuksen, opetuksen ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

koulutuksen polku 2025–2035, Asunto- ja maapolitiikan linjaukset 2026–2029 sekä Kaupunginosakehittämisen ohjelma 2026–2029. Uudella Kaikkien Tampere kehitysohjelmalla 2026–2029 on erittäin keskeinen rooli hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden edistämässä ja toimeenpanossa. Edellä mainitut ohjelmat vahvistavat toisiaan ja jokainen ohjelma vastaa tamperelaisten hyvinvoinnin haasteisiin ohjelman mukaisella painotuksella. Ohjelmien kokonaisuus tukee Tampereen laajan, Stiglitzin kahdeksan hyvinvointivarannon mallin mukaisen hyvinvointikäsityksen mukaista kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä, tukemista ja ylläpitämistä.

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan valtuustokauden aikana, ja siitä raportoidaan kaupunginvaltuustolle vuosittain. Valtuustokausittain laaditaan laaja hyvinvointikertomus.

Tiedoksi

Tarja Puskala, Jaana Ylänen, Hanna Karojärvi

Liitteet

1 Kh 1.12.2025 Tampereen kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2026–2029

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§510

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)